RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 264.487 van 13 oktober 2025
in de zaak A. 239.613/VII-42.130

In zake : XXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Katrin Verhaegen
kantoor houdend te 2060 Antwerpen
Rotterdamstraat 53
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 18 juli 2023, strekt tot de cassatie van arrest nr. 290.244 van 14 juni 2023 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 15.546 van 1 september 2023.

Verzoeker heeft een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2025.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Céleste Morré, die *loco* advocaat Katrin Verhaegen verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Uit het bestreden arrest blijkt dat verzoeker op 18 november 2020 een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 24 mei 2022 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus (hierna: de aanvankelijk bestreden beslissing).

Op 24 juni 2022 tekent verzoeker tegen de voornoemde weigeringsbeslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met een arrest van 14 juni 2023 beslist de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat verzoeker niet wordt erkend als vluchteling en dat hem de subsidiaire beschermingsstatus wordt geweigerd. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel, dat hij in de toelichtende memorie herhaalt, de schending op van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 'betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen' (hierna: vreemdelingenwet), van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en van de jurisdictionele motiveringsplicht, vervat in artikel 149 van de Grondwet.

5. In een eerste punt van het eerste middelonderdeel merkt verzoeker "ten eerste" op dat hij in zijn beroepschrift tegen de aanvankelijk bestreden beslissing heeft gewezen op het gebrek aan voldoende objectieve en betrouwbare informatie over de huidige veiligheidssituatie en over het risico op vervolging voor uit het westen terugkerende Afghanen. Hij heeft in zijn beroepschrift verwezen naar de *Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan* van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (hierna: UNHCR) van februari 2022 en in zijn aanvullende nota naar de update daarvan van 17 november 2022 en naar het rapport "*DRC, Afghanistan Conference – The Human Rights Situation after August 2021*" van 30 december 2022 waarin wordt opgeroepen om de UNHCR-richtlijnen omtrent de onmogelijkheid van terugkeer naar Afghanistan te respecteren en

waarin erop gewezen wordt dat er nog geen gedwongen terugkeer plaatsvond van afgewezen Afghaanse asielzoekers. In zijn aanvullende nota heeft verzoeker eveneens verwezen naar het rapport van vzw Nansen van oktober 2022, waarin wordt gesteld dat er onvoldoende informatie is om te kunnen inschatten welke behandeling afgewezen asielzoekers die vanuit Europa terugkeren naar Afghanistan riskeren, aangezien er sinds de val van de Afghaanse Republiek nog geen dergelijke terugkeer werd geregeld vanuit Europa.

In een eerste punt van het eerste middelonderdeel merkt verzoeker "ten tweede" op dat hij in zijn beroepschrift en zijn aanvullende nota heeft aangevoerd dat de door de verwerende partij gebruikte landeninformatie op cruciale punten onvolledig is, irrelevant is omdat ze niet van toepassing is op zijn profiel, niet volledig geciteerd wordt of verkeerd wordt voorgesteld. Zo heeft verzoeker er onder meer op gewezen dat qua risico op mishandeling door de taliban een fundamenteel onderscheid moet worden gemaakt tussen Afghanen die terugkeren na een jarenlang verblijf in het Westen en Afghanen die terugkeren uit landen zoals Pakistan, Iran, en Turkije, en dat de stelling van de verwerende partij dat terugkerende Afghanen met argwaan kunnen worden bekeken en het voorwerp kunnen uitmaken van stigmatisering of uitstoting, is gebaseerd op informatie betreffende de periode vóór de machtsovername, die geen betrekking heeft op personen die terugkeren naar door de taliban gecontroleerd gebied, maar op personen die terugkeerden naar gebied dat onder controle van de toenmalige overheid stond, zodat het om fundamenteel verschillende situaties gaat. Verzoeker heeft ook laten gelden dat de verklaringen van de anonieme bron waarop de verwerende partij zich baseert, geen of slechts zeer beperkt gewicht mogen krijgen en dat de weinige bijgebrachte informatie op cruciale punten onvolledig is. Het bestreden arrest gaat verder voorbij aan het feit dat de UNHCR nog niet is teruggekomen op zijn standpunt dat er te weinig kwalitatieve informatie is om weigeringsbeslissingen te nemen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft volgens verzoeker geen antwoord op zijn kritiek dat het advies van de UNHCR wel significante bewijswaarde heeft en dat een hoge bewijslast rust op de asielinstanties indien ze hiervan willen afwijken. Ook de stelling in het bestreden arrest dat de

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk over actuele, betrouwbare, eensluidende en omvattende informatie beschikt, vormt volgens verzoeker geen daadwerkelijk antwoord op zijn bronnenkritiek, maar slechts "een ononderbouwde stelling". In het bestreden arrest wordt niet ingegaan op verzoekers voorvermelde kritiek op het gebruik van de COI door de verwerende partij, terwijl de kritiek op het bronnengebruik nochtans cruciaal is voor een correcte beoordeling van verzoekers dossier en zijn mogelijkheden om terug te keren naar Afghanistan.

In een tweede punt van het eerste middelonderdeel wijst verzoeker erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, in zoverre dat hij laat uitschijnen dat verzoeker heeft aangevoerd een risico te lopen omwille van daadwerkelijke verwestering en niet zozeer omwille van gepercipieerde of toegeschreven verwestering, beide risicocategorieën door elkaar haalt. De gehanteerde maatstaf van "persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen" is volgens verzoeker van toepassing op daadwerkelijke verwestering en niet op gepercipieerde verwestering. De vraag is bijgevolg niet of verzoeker zich westers voelt, maar wel hoe hij door de taliban zal worden gepercipieerd na een jarenlang verblijf in Europa. Verzoeker heeft er in zijn beroepschrift op gewezen dat zijn vertrek naar en verblijf in Europa door de taliban kan worden aanzien als een daad van politiek verzet, dat de parallel met het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) van 28 juni 2011 in de zaken 8319/07 en 11449/07, *Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk*, (hierna: het arrest *Sufi en Elmi*) moet worden getrokken, dat hij verschillende *checkpoints* van de taliban zal moeten passeren bij een terugkeer naar Afghanistan en aldus een verhoogd risico loopt te worden opgemerkt en bijgevolg door de taliban te worden gepercipieerd als verwesterd, dat hij bij zijn aankomst aldaar extra in de kijker zal lopen vermits duidelijk zal zijn dat hij vanuit het Westen terugreist, en dat hij geen Afghaans paspoort heeft. Verzoeker heeft ook gewezen op "het ontbreken van kwalitatieve bronnen omtrent verwestering" en op veel door hem bijgebrachte informatie waaruit blijkt dat de taliban reeds voor de machtsovername erg vijandig stonden tegenover terugkeerders uit Europa en hij heeft benadrukt dat de asielinstanties de juiste risicogroep dienen af te bakenen.

Verzoeker merkt op dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zelf aangeeft dat personen van wie de taliban vermoeden dat ze religieuze en morele normen hebben overschreden, een risicoprofiel hebben. In het bestreden arrest wordt niet uitgelegd hoe enerzijds kan worden gesteld dat de taliban een slecht beeld zouden hebben van verzoeker omdat hij Afghanistan is ontvlucht en anderzijds dat hij omwille van zijn vlucht naar en verblijf in Europa dit risico niet zou lopen, temeer nu nog geen gevallen gekend zijn van gedwongen terugkeer van afgewezen asielzoekers uit Europa. Verzoeker vervolgt dat het risico voor de onderscheiden groepen van terugkeerders erg verschilt en dat de door hem bijgebrachte objectieve landeninformatie die hij aanvoerde betrekking heeft op de afgewezen asielzoekers die terugkeren uit Europa en precies om die reden een doelwit van vervolging vormen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen maakt echter niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders. Volgens verzoeker blijkt uit het bestreden arrest niet op grond van welke informatie de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit dat niet in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar er een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen, noch in welke mate rekening werd gehouden met de door hem geuite bronnenkritiek, noch hoe dit zich verhoudt tot het niet betwiste feit dat de taliban een slecht beeld hebben van Afghanen die het land verlaten hebben. Verzoeker benadrukt nogmaals dat de vraag niet is of hij dermate verwesterd is dat hij deel uitmaakt van een bepaalde sociale groep, maar wel of de taliban te weten zullen komen dat hij in Europa heeft verbleven en er bescherming heeft gevraagd en of dit aanleiding zal geven tot ondervraging, mishandeling en een risico op foltering. Verzoeker ziet voorts niet in hoe hij aan controleposten en negatieve aandacht van de taliban zou kunnen ontsnappen en hij vindt in het bestreden arrest geen antwoord op zijn kritiek dienaangaande. Hij houdt ook voor dat in het bestreden arrest een verkeerd referentiekader wordt voorgehouden en dat de stelling dat hij niet aantoont niet langer bekend te zijn met Afghaanse waarden en normen naast de kwestie is, nu het Afghanistan waarnaar hij zal terugkeren, niet hetzelfde Afghanistan is vanwaar hij destijds vertrokken is. Bij elk verzoek om internationale bescherming dient te worden nagegaan wat het risico is op vervolging en op

onmenselijke en vernederende behandeling in de hypothese van een effectieve terugkeer naar het land van herkomst. Verzoeker acht de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden doordat in het bestreden arrest niet wordt geantwoord op zijn argumentatie dat dient te worden onderzocht hoe de vrijwillige en gedwongen terugkeer zouden worden georganiseerd, welke documenten zouden worden gebruikt, op welke manieren de betrokkenen dreigen te worden geïdentificeerd als personen die een verzoek om internationale bescherming in Europa hebben ingediend, aan welke controles zij zouden worden onderworpen op de luchthaven en aan de daaropvolgende *checkpoints*, of zij zouden worden ondervraagd, wat het risico is op mishandeling tijdens een dergelijke ondervraging, enzovoort.

6. In een tweede middelonderdeel richt verzoeker zich tegen de beoordeling in het bestreden arrest van de humanitaire en socio-economische situatie in Afghanistan in het licht van artikel 48/4 van de vreemdelingenwet. Uit het arrest *Sufi en Elmi* leidt verzoeker af dat deze beoordeling dient te gebeuren aan de hand van de vraag of de huidige algemene precaire socio-economische situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van partijen in het conflict. Volgens hem voegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in zijn onderzoek bijkomende voorwaarden toe aan dit toetsingscriterium.

Verzoeker zet uiteen dat volgens het bestreden arrest niet blijkt dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om humanitaire bijstand te verhinderen of te blokkeren en uit de beschikbare landeninformatie evenmin blijkt dat de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend is veroorzaakt door de gedragingen van de taliban. Nochtans wordt in het arrest *Sufi en Elmi* afgestapt van het idee dat de ernstige schade uitsluitend het gevolg moet zijn van opzettelijk handelen of nalaten van de betrokken actoren. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen voegt eveneens een voorwaarde toe aan het voormelde toetsingscriterium door in het bestreden arrest te stellen dat de sancties en economische acties, opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale

instellingen, niet in rekening dienen te worden gebracht omdat er geen sprake zou zijn van een opzettelijk handelen of nalaten dat specifiek is gericht tegen de Afghaanse bevolking. Van belang is enkel dat de humanitaire omstandigheden overwegend het gevolg zijn van direct of indirect handelen en/of nalaten van de betrokken partijen. Volgens verzoeker moeten zowel gedragingen van de taliban die niet rechtsreeks de Afghaanse burgers treffen (zoals het niet voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van internationale hulp) als gedragingen van buitenlandse regeringen en internationale instellingen in rekening worden gebracht om te beoordelen of de precaire humanitaire situatie "overwegend ('*predominantly'*) veroorzaakt [is] door gedragingen van derden'. Door aldus het relevante criterium op een foutieve wijze toe te passen om na te gaan of verzoeker in aanmerking komt voor de subsidiaire beschermingsstatus en bijgevolg "essentiële elementen buiten beschouwing te laten bij de toepassing van dit criterium", faalt de motivering van het bestreden arrest volgens verzoeker naar recht. Tot slot laat verzoeker gelden dat hij in zijn aanvullende nota heeft gewezen op een verslag "OHCHR, Afghanistan […]", waaruit blijkt dat de taliban een verbod op vrouwelijke medewerkers hebben uitgevaardigd voor ngo's en humanitaire organisaties, en dat met dit verbod de humanitaire hulp wel degelijk op grote schaal werd verminderd door de taliban, zodat "de Sufi en Elmi analyse van het EHRM dan ook van toepassing is". Volgens verzoeker antwoordt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hier niet op.

Beoordeling

Algemeen

7. De door artikel 149 van de Grondwet aan de rechter en door artikel 39/65 van de vreemdelingenwet specifiek aan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgelegde verplichting om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren heeft het karakter van een vormvereiste. Een uitspraak is gemotiveerd in de zin van de voornoemde bepalingen wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te

nemen. Om te voldoen aan de jurisdictionele motiveringsplicht is het niet relevant of die motieven in rechte of in feite juist zijn. Alleen een gemis aan motivering of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven, maken een schending uit van de voormelde bepalingen. Wanneer de motivering een verkeerde gevolgtrekking in rechte maakt, kan dit een schending van de wet uitmaken, maar is er nog geen sprake van een motiveringsgebrek. De rechterlijke motiveringsverplichting houdt niet in dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet antwoorden op elk argument dat tot staving of weerlegging van een middel is aangevoerd, maar dat geen afzonderlijk middel of afzonderlijke weerlegging vormt.

Eerste middelonderdeel

8. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest zijn kritiek niet beantwoord betreffende het gebrek aan betrouwbare informatie over de toestand in Afghanistan na de machtsovername door de taliban (eerste punt van het eerste middelonderdeel, "ten eerste").

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vermeldt in punt 2.2 van het bestreden arrest verzoekers standpunt betreffende het gebrek aan voldoende informatie om de actuele situatie in Afghanistan te kunnen beoordelen. Hij geeft in de punten 3.1 en 3.2 van het bestreden arrest een opsomming van de door de partijen in hun aanvullende nota's bijgebrachte landeninformatie. In punt 8.4 van het bestreden arrest overweegt hij over het voorhanden zijn van informatie na de machtsovername door de taliban:

> "De Raad is er zich van bewust dat de machtsovername door de taliban een impact heeft gehad op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag uit te brengen. Er kan opgemerkt worden dat, in vergelijking met de periode vóór de machtsovername, waarin bijzonder veel bronnen en organisaties in Afghanistan actief waren en over de veiligheidssituatie rapporteerden, heden minder gedetailleerde en betrouwbare informatie over de situatie in Afghanistan voorhanden is. Er moet echter worden vastgesteld dat de berichtgeving uit en over het land niet

> is gestopt, dat tal van bronnen nog steeds beschikbaar zijn en nieuwe bronnen zijn verschenen. Bovendien zijn verschillende gezaghebbende experten, analisten en (internationale) instellingen de situatie in het land blijven opvolgen en rapporteren zij over gebeurtenissen en incidenten. De verbeterde veiligheidssituatie heeft verder als gevolg dat meer regio's dan vroeger toegankelijk zijn. De Raad oordeelt aldus dat er wel degelijk voldoende informatie voorhanden is om de nood aan internationale bescherming, zowel op grond van artikel 48/3 als op grond van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet te analyseren. Het betoog van verzoeker, wiens verzoekschrift doorspekt is met landeninformatie, doet hierover niet anders denken."

Om het risico op vervolging beter te kunnen inschatten, maakt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, zoals hij in punt 8.4.4 van het bestreden arrest aangeeft, op basis van "de objectieve landeninformatie die door beide partijen ter beschikking wordt gesteld" een omstandige analyse van het risico op vervolging voor personen die Afghanistan hebben verlaten en nadien terugkeren, onder meer uit Europa. Hij maakt ook een grondige analyse van de veiligheidssituatie in Afghanistan sinds augustus 2021 "op basis van de door beide partijen bijgebrachte en geciteerde landeninformatie". Uit het citaat hierboven en het in punt 8.4.4 van het bestreden arrest gevoerde onderzoek blijkt dat de beoordeling door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk betrekking heeft op de toestand nà de machtsovername door de taliban. Hierbij wordt overigens verwezen naar specifieke landeninformatie uit juni en juli 2022.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelt dat uit het geheel van de objectieve landeninformatie niet blijkt dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen doch dat als risicoprofielen wel kunnen worden aangeduid "personen 'die de religieuze, morele en/of sociale normen hebben overschreden', dan wel hiervan worden beticht" en "personen die 'verwesterd' zijn, of als dusdanig worden gepercipieerd", met dien verstande dat een verzoeker *in concreto* dient aan te tonen dat hij daadwerkelijk verwesterd is of als dusdanig zal worden beschouwd. Volgens het bestreden arrest "dringt zich een individuele beoordeling op waarbij rekening moet worden gehouden met

risicobepalende factoren zoals het geslacht, de leeftijd, het gebied van herkomst en de conservatieve omgeving, de duur van het verblijf in het Westen, de aard van de tewerkstelling van de verzoeker, de zichtbaarheid van de verzoeker en de zichtbaarheid van de normoverschrijding (ook voor normoverschrijdingen in het buitenland), enzovoort", waarbij de richtsnoeren van het Asielagentschap van de Europese Unie (hierna: EUAA) worden bijgetreden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt echter vast dat verzoeker wat de in het beroepschrift ontwikkelde argumenten over zijn voorgehouden verwestering betreft, "geen daadwerkelijke noch toegeschreven verwestering aannemelijk maakt, alsook dat niet blijkt dat hij in de specifieke negatieve aandacht zou staan van de taliban".

Uit dit alles blijkt duidelijk dat en waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van de meest recente informatie besluit dat hij beschikt over voldoende objectieve en betrouwbare bronnen over de toestand in Afghanistan om uitspraak te kunnen doen over verzoekers vrees voor vervolging en het risico op ernstige schade bij een terugkeer naar het land van herkomst.

9. Verzoeker stelt dat in het bestreden arrest niet wordt geantwoord op zijn kritiek betreffende de relevantie en de volledigheid van de in aanmerking genomen informatie (eerste punt van het eerste middelonderdeel, "ten tweede"), hetgeen hij op verschillende elementen betrekt.

10. Volgens verzoeker maakt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders.

In het bestreden arrest erkent de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat er bij sympathisanten van de taliban en sommige talibansegmenten een negatief beeld bestaat van personen die Afghanistan hebben verlaten en dat mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. De Raad

voor Vreemdelingenbetwistingen nuanceert echter dat de houding van de taliban tegenover terugkeerders ambigu is en dat vaak een onderscheid wordt gemaakt tussen mannen die elders zijn gaan werken en mannen die naar Europa of de Verenigde Staten zijn getrokken. Zo worden voormalige overheidsmedewerkers, doch ook activisten, journalisten, intellectuelen, enz. beschouwd als corrupt of besmet en wordt ook in het algemeen, vooral in rurale Pashtou-gebieden met argwaan gekeken naar personen die Afghanistan hebben verlaten en naar de Verenigde Staten of Europa zijn gegaan. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wijst erop dat, niettegenstaande de beschikbare bronnen aangeven dat heden nog niet veel personen uit het Westen zijn teruggekeerd, "[e]en anonieme bron met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron (…) geen duidelijk verband (zag) met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun 'oorspronkelijke status', zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen". Hieruit blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk een onderscheid maakt bij de analyse van het risico bij een terugkeer naar Afghanistan naargelang het profiel van de terugkeerders, doch besluit dat, zo terugkeerders uit het Westen al een doelwit waren, er geen duidelijk verband is met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten.

11. Volgens verzoeker heeft de informatie over de stigmatisering van terugkerende Afghanen betrekking op de periode vóór de machtsovername door de taliban.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt in het bestreden arrest onder meer:

> "Wat betreft personen die Afghanistan verlieten, bestaat er een negatief beeld onder talibansympathisanten en sommige talibansegmenten. Mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. De hoogste leider van de taliban, Hibatullah Akhundzada, benadrukte het belang om Afghanen in Afghanistan

te houden, waarbij hij aangeeft dat de ethische overtuigingen en de manier van denken van personen die naar het Westen gaan in gedrang kunnen komen en dat zij worden gedwongen om schandalen tegen de Islam en het Islamitische systeem te verzinnen om asiel te bekomen. Er is evenwel sprake van een ambigue houding van de taliban tegenover terugkeerders. Zo lijken zij wel begrip op te brengen voor personen die Afghanistan om economische redenen verlieten, zoals de oude traditie van mannen van Pashtou-origine die gedurende een bepaalde periode in het buitenland werken. De taliban kijken echter anders naar de elite – zoals voormalige overheidsmedewerkers, doch ook activisten, journalisten, intellectuelen, enzovoort – die worden beschouwd als corrupt of besmet en waarvan wordt gesteld dat zij wortels in Afghanistan missen. Deze negatieve attitude strekt zich ook uit tot de algemene bevolking, die de voormalige overheid en elite corruptie verwijten. In het bijzonder in rurale Pashtou-gebieden wordt met argwaan gekeken naar personen die Afghanistan verlieten en naar de Verenigde Staten of Europa zijn gegaan. Desalniettemin hebben talibanfunctionarissen herhaaldelijk Afghanen opgeroepen om naar Afghanistan terug te keren, onder wie voormalige politici, militaire en civiele leiders, universiteitsdocenten, zakenlieden en investeerders. Hoge talibanfunctionarissen riepen voorts de duizenden Afghanen die na de overname waren gevlucht op om terug te keren, alsmede alle Afghanen die in het buitenland wonen en voormalige tegenstanders van de taliban. Uit de bijgebrachte landeninformatie blijkt dat voorts voornamelijk personen die in Iran, Pakistan en Turkije verbleven al dan niet vrijwillig zijn teruggekeerd naar Afghanistan. De bronnen geven aan dat heden nog niet veel personen uit het Westen zijn teruggekeerd. Een anonieme organisatie met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron zag geen duidelijk verband met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun 'oorspronkelijke status', zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen.
De negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan tevens resulteren in stigmatisering, waarbij de terugkeerders met argwaan kunnen worden bekeken en wordt aangenomen dat zij een mislukking zijn of een misdrijf moeten hebben gepleegd, dan wel dat zij terugkeren met veel geld. Stigmatisering, discriminatie of uitstoting kunnen echter slechts in uitzonderlijke gevallen worden beschouwd als vervolging of ernstige schade. Dit dient samen met andere individuele elementen te worden beoordeeld, waaronder de ernst en het systematische karakter ervan, evenals de vraag of er sprake is van een cumulatie aan gedragingen of maatregelen."

Uit het voorgaande blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk de houding van de taliban en de situatie na de machtsovername beoordeelt en aangeeft waarom uit de ingeroepen stigmatisering of uitstoting op zich geen gegronde vrees voor vervolging kan

worden afgeleid. In de mate dat verzoeker het niet eens is met die beoordeling of de in aanmerking genomen informatie onvolledig acht, vraagt hij in wezen een nieuwe beoordeling van de zaak zelf, waarvoor de Raad van State als cassatierechter niet bevoegd is.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beoordeelt als feitenrechter soeverein de bewijswaarde van de informatie waarover hij beschikt, zoals deze van een "anonieme bron". In dit verband dient er overigens op te worden gewezen dat het niet gaat om een bron van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zelf, maar een bron die in aanmerking wordt genomen en dus ook is aanvaard in een rapport van het EUAA.

12. Volgens verzoeker heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zijn argumentatie over (de bewijswaarde van) de rapporten van de UNHCR niet in aanmerking genomen.

Opnieuw moet worden opgemerkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als feitenrechter soeverein de bewijswaarde beoordeelt van de bronnen waarover hij beschikt. Uit niets blijkt dat standpunten uit de rapporten van de UNHCR bindend zouden zijn voor de asielinstanties, noch dat er een "bijzonder hoge bewijslast" zou gelden om ervan af te wijken, zoals verzoeker in navolging van de vzw Nansen voorhoudt. Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk verwijst naar de door de partijen bijgebrachte recentere landeninformatie en de inhoud ervan, geeft hij duidelijk aan waarom hij niet de voorkeur geeft aan het UNHCR-rapport van februari 2022. Uit de "*Country guidance: Afghanistan, Common analysis and guidance note. April 2022*" blijkt bovendien dat daarin met de inhoud van de UNHCR "*Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan, February 2022*" rekening werd gehouden door het EUAA. Verzoekers kritiek dat de desbetreffende nota van februari 2022 buiten beschouwing zou zijn gelaten, mist dus ook feitelijke grondslag.

Waar verzoeker laat gelden dat in het bestreden arrest niet wordt ingegaan op zijn verwijzing naar het rapport van de UNHCR van november 2022, blijkt dat in dit laatste rapport enkel het standpunt uit het rapport van februari 2022 wordt bevestigd. Om die reden en omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich net beroept op recentere informatie dan die van februari 2022, hoefde hij niet nader te motiveren over het UNHCR-rapport van november 2022. Hij laat zich immers leiden door "de objectieve landeninformatie, die door beide partijen ter beschikking wordt gesteld".

13. Volgens verzoeker vormt de stelling in het bestreden arrest dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk over actuele, betrouwbare en eensluidende informatie beschikt, "een ononderbouwde stelling" die geen antwoordt vormt op verzoekers bronnenkritiek.

Uit de beoordeling in punt 8 *supra* blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest duidelijk aangeeft waarom hij van oordeel is over voldoende actuele en betrouwbare informatie te beschikken om tot zijn besluit te komen. Uit de beoordeling in punt 12 *supra* blijkt dat uit het bestreden arrest ook kan worden afgeleid waarom het standpunt van de UNHCR van februari 2022, bevestigd in november 2022, niet wordt gevolgd.

Verzoeker toont op dit punt derhalve geen schending aan van de in artikel 149 van de Grondwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht. In de mate dat verzoeker een andere mening heeft over de kwestie of er voldoende actuele en betrouwbare informatie voorhanden is, heeft zijn kritiek opnieuw betrekking op de beoordeling van de zaak zelf, waarvoor de Raad van State als cassatierechter niet bevoegd is.

14. Verzoeker voert in een tweede punt van het eerste middelonderdeel aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet heeft geantwoord op een aantal kritieken.

15. Volgens verzoeker haalt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bij de maatstaf voor verwestering de daadwerkelijke en de gepercipieerde of toegeschreven verwestering door elkaar.

In het bestreden arrest wordt overwogen dat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan resulteren in stigmatisering, doch dat dit slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden beschouwd als vervolging of ernstige schade en dat dit samen met andere individuele elementen dient te worden beoordeeld. Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Door te oordelen dat niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa daadwerkelijk verwesterd zal zijn, noch als zodanig zal worden beschouwd en dat verzoeker *in concreto* moet aantonen dat hij daadwerkelijk verwesterd is dan wel als verwesterd zal worden beschouwd, houdt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk rekening met de perceptie van terugkeerders als verwesterd en eist hij geenszins dat een terugkeerder ook daadwerkelijk verwesterd is opdat hij een risico op vervolging zou lopen of ernstige schade zou lijden. Omdat niet voor elke terugkeerder uit Europa omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen, vereist de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enkel dat verzoeker "*in concreto* [aantoont] dat hij daadwerkelijk is verwesterd dan wel als verwesterd zal worden beschouwd". Op grond van een uitgebreide analyse komt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vervolgens tot de conclusie dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij in geval van een terugkeer naar Afghanistan als verwesterd zou kunnen worden gepercipieerd en dat hij niet aannemelijk maakt dat hij bij terugkeer naar Afghanistan zal worden gezien als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde "besmet" door de Westerse waarden en dat hij in die zin een risico zal lopen om te worden vervolgd. Bovendien heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook verzoekers asielrelaas in zijn beoordeling betrokken doch dit ongeloofwaardig bevonden. Verzoekers kritiek dat in het

bestreden arrest enkel de daadwerkelijke verwestering als maatstaf is gehanteerd, mist dan ook feitelijke grondslag.

16. Wat verzoekers kritiek betreft dat zijn vertrek naar en verblijf in Europa door de taliban kan worden gezien als een daad van politiek verzet, dient te worden gewezen op de uitgebreide beoordeling in het bestreden arrest dat niet blijkt dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen doch dat wel bepaalde risicoprofielen kunnen worden aangeduid, met dien verstande dat een verzoeker *in concreto* dient aan te tonen dat hij daadwerkelijk verwesterd is of als dusdanig zal worden beschouwd. Volgens het bestreden arrest dringt zich een individuele beoordeling op waarbij rekening moet worden gehouden met risicobepalende factoren, doch maakt verzoeker met de argumenten in het beroepschrift over zijn voorgehouden verwestering geen daadwerkelijke noch toegeschreven verwestering aannemelijk, noch dat hij in de specifieke negatieve aandacht zou staan van de taliban (zie punt 12 *supra*). Die elementen worden omstandig onderzocht in punt 8.4.5 van het bestreden arrest.

Bij de voormelde motivering wordt ook vastgesteld dat verzoeker niet aannemelijk maakt bij een terugkeer naar Afghanistan te worden aanzien als iemand die de sociale normen niet respecteert doch “besmet” is door de westerse waarden, dat uit Europa terugkerende Afghanen weliswaar met argwaan kunnen worden bekeken door de taliban en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering en uitstoting, hetgeen slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden beschouwd als vervolging, dat de negatieve perceptie van terugkeerders op zich geen aanleiding blijkt te geven tot daden van vervolging doch dat dit samen met andere individuele elementen moet worden beoordeeld en dat verzoeker geen concrete elementen of aanwijzingen aantoont waaruit blijkt dat hij bij een eventuele terugkeer uit Europa zou worden verstoten door zijn familie of de lokale gemeenschap, laat staan dat sprake zou kunnen zijn van een uitzonderlijke situatie die gelijkstaat met vervolging. Dit alles vormt een antwoord op verzoekers betoog dat hij aan de controleposten zal worden beschouwd als een

terugkeerder uit het Westen en om die reden een risico zal lopen op ondervraging en mishandeling en dat hij extra in de kijker zal lopen omdat hij terugkeert uit het Westen en geen Afghaans paspoort heeft. Met betrekking tot dit laatste overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nog dat het loutere feit dat de taliban zouden weten van waar verzoeker exact terugkeert, geen afbreuk doet aan het gegeven dat verzoeker geen daadwerkelijke noch toegeschreven verwestering aannemelijk maakt, alsook dat niet blijkt dat hij in de specifieke negatieve aandacht zou staan van de taliban.

Waar verzoeker wijst op zijn kritiek over "het ontbreken van kwalitatieve bronnen omtrent verwestering", kan worden verwezen naar de beoordeling van het eerste punt van het eerste middelonderdeel in punt 8 *supra* en naar de beoordeling in het bestreden arrest dat verzoeker net geen verwestering noch een toegeschreven (gepercipieerde) verwestering aannemelijk maakt. Ook wat verzoekers kritiek betreft als zou in het bestreden arrest geen onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders, kan worden verwezen naar de beoordeling van het eerste punt van het eerste middelonderdeel *supra*.

17. Volgens verzoeker is de motivering van het bestreden arrest tegenstrijdig wat het risico betreft voor terugkerende Afghanen die in het Westen hebben verbleven, meer bepaald waar enerzijds wordt gesteld dat de taliban een slecht beeld hebben van verzoeker omdat hij Afghanistan ontvlucht is en anderzijds wordt geoordeeld dat verzoeker geen risico op vervolging loopt omwille van zijn vlucht naar het Westen.

Met de overweging dat de negatieve perceptie ten aanzien van Afghanen die uit Europa terugkeren "kan" resulteren in stigmatisering, geeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen reeds aan dat dit niet noodzakelijk steeds het geval zal zijn. Volgens het bestreden arrest dient dit *in concreto* te worden aangetoond. Het persoonlijk risico om als verwesterd te worden beschouwd en vervolgd, dient aldus *in concreto* aannemelijk gemaakt te worden. Dit is volledig

verzoenbaar met het argument dat niet elke Afghaan die uit Europa terugkeert zal worden beschouwd als verwesterd. Verzoeker toont op dit punt derhalve geen tegenstrijdigheid in de motieven aan.

18. Voor verzoekers kritiek dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet het gevraagde onderscheid zou maken tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders en dat geen rekening zou zijn gehouden met verzoekers bronnenkritiek, kan worden verwezen naar de beoordeling van het eerste punt van het eerste middelonderdeel *supra*.

19. Volgens verzoeker is de verwijzing in het bestreden arrest naar zijn affiniteiten met Afghaanse waarden en normen niet pertinent daar ingevolge de machtsovername door de taliban het Afghanistan waarnaar verzoeker zal terugkeren niet hetzelfde is als het Afghanistan waaruit hij is vertrokken.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt in punt 8.4.5 van het bestreden arrest dat, "[h]oewel verzoeker een deel van zijn vormende jaren buiten Afghanistan doorbracht, waaronder sedert november 2020 in België en hij tijdens deze periode kan worden geacht gemakkelijk beïnvloedbaar te zijn en hierbij onbewust bepaalde Westerse waarden en normen kan internaliseren, […] het aan verzoeker toe[komt] om aan te tonen dat hij bepaalde concrete gebruiken of elementen van een levensstijl heeft aangenomen die deel uitmaken van of dermate fundamenteel zijn voor zijn identiteit of morele integriteit dat er van hem niet mag worden verwacht dat hij afziet van dit gedrag of deze levenswijze opgeeft dan wel aanpast om problemen te ontlopen wegens het niet naleven van de heersende regels en normen binnen de huidige Afghaanse samenleving, zoals vormgegeven door de taliban". Er wordt dus uitdrukkelijk verwezen naar de door de taliban ingevoerde regels. Hierna worden de door verzoeker aangevoerde elementen concreet onderzocht en wordt nogmaals gesteld dat verzoeker geen daadwerkelijke noch toegeschreven verwestering aannemelijk maakt en wordt ook ingegaan op de perceptie van "Afghanen die uit Europa terugkeren uit Afghanistan

door de taliban". Verzoekers kritiek dienaangaande mist derhalve feitelijke grondslag.

20. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest niet geantwoord op zijn argumentatie dat een onderzoek nodig is van de organisatie van de vrijwillige en gedwongen terugkeer, welke documenten zouden worden gebruikt en welke controles op de luchthaven in Afghanistan en bij de daaropvolgende controleposten zouden worden uitgevoerd.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt dienaangaande dat noch de aanvankelijk bestreden beslissing noch het bestreden arrest een beslissing tot terugkeer of verwijdering inhoudt en dat het loutere gegeven dat men zou weten van waar verzoeker exact terugkeert, verder geen afbreuk doet aan het gegeven dat verzoeker geen daadwerkelijke noch toegeschreven verwestering aannemelijk maakt, alsook dat niet blijkt dat hij in de specifieke negatieve aandacht zou staan van de taliban. Verzoeker toont derhalve ook op dit punt geen schending aan van de in artikel 149 van de Grondwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht.

21. Het eerste onderdeel van het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middelonderdeel

22. Verzoeker acht artikel 48/4 van de vreemdelingenwet geschonden doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bijkomende voorwaarden zou toevoegen aan de voorwaarde dat de algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door derden.

23. Verzoeker betwist niet de stelling in het bestreden arrest dat "[d]e kernvraag is of de huidige algemene precaire socio-economische en

humanitaire situatie in Afghanistan overwegend (‘*predominantly*’) wordt veroorzaakt door gedragingen van derden, *in casu* de actoren vermeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet, dan wel of deze situatie eerder het gevolg is van objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen door een gebrek aan overheidsmiddelen, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen, waardoor de voormelde situatie in Afghanistan niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet”.

Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest echter ten onrechte geoordeeld dat het doel van het handelen of het nalaten van de betrokken actoren het verslechteren van de humanitaire situatie moet zijn en dat geen rekening mag worden gehouden met economische sancties, opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, omdat het niet gaat om een opzettelijk handelen of nalaten dat specifiek is gericht tegen de Afghaanse bevolking.

24. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen gaat omstandig in op de oorzaken en de omvang van de precaire socio-economische en humanitaire toestand in Afghanistan. Hij oordeelt dienaangaande dat “[d]e oorzaken van de precaire socio-economische en humanitaire situatie […] in Afghanistan in wezen multidimensionaal [blijken] te zijn” en dat “[d]e actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan […] het gevolg [is] van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en factoren” . Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen “kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie dan ook niet worden afgeleid dat de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan wordt veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor”.

Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk aangeeft dat uit de beschikbare informatie niet kan worden afgeleid dat de voormelde toestand “overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de

taliban of enige andere actor", blijkt, anders dan verzoeker voorhoudt, dat het opzettelijk handelen of nalaten van de betrokken actoren niet als voorwaarde wordt gesteld. De bijkomende vaststelling "laat staan […] door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor", doet geen afbreuk hieraan. Verzoekers kritiek berust in die mate op een foutieve lezing van het bestreden arrest.

Het middelonderdeel berust eveneens op een foute lezing van het bestreden arrest in de mate dat het aanvoert dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen rekening heeft gehouden met economische sancties opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale instellingen omdat deze niet tot doel zouden hebben de Afghaanse burgers treffen. In het bestreden arrest wordt immers nergens het opzet of doel van die sancties om de Afghaanse bevolking te raken, als voorwaarde gesteld.

25. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest niet geantwoord op zijn stelling dat de humanitaire hulp op grote schaal wel degelijk moedwillig werd verhinderd door de taliban met het verbod op vrouwelijke medewerkers voor ngo's en humanitaire organisaties.

In het bestreden arrest wordt in het algemeen verwezen naar maatregelen van de taliban tegen vrouwen maar er wordt ook opgemerkt dat "internationale hulpinspanningen hebben kunnen verhinderen dat de situatie in Afghanistan escaleerde tot hongercatastrofe". Er wordt ook vastgesteld dat niet blijkt dat de taliban "maatregelen zouden hebben getroffen om humanitaire bijstand te verhinderen of te blokkeren". Hiermee wordt verzoekers stelling met betrekking tot zowel het voorgehouden moedwillige verhinderen van internationale hulp als de gevolgen van de maatregel tegen vrouwelijke medewerkers van buitenlandse organisaties wel degelijk beantwoord. Hoe dan ook is de conclusie van de in het bestreden arrest gemaakte beoordeling, zoals reeds hoger aangegeven, dat de precaire socio-economische toestand is Afghanistan niet overwegend is te wijten aan gedragingen van de taliban of enige andere actor maar

dat de oorzaken ervan “multidimensionaal” zijn en “het gevolg van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en factoren”.

Verzoekers kritiek berust in de aangegeven mate op een onvolledige en foutieve lezing van het bestreden arrest en mist aldus feitelijke grondslag.

26. Het tweede onderdeel van het enige middel is ongegrond.

27. Verzoeker laat op het einde van het middel nog gelden dat “geen nauwgezet en nauwkeurig onderzoek [is] gevoerd, gelet op het feit dat op de bronnenkritiek van verzoeker niet geantwoord werd, terwijl het om een verdedigbare grief gaat in de zin van artikel 3 EVRM, hetgeen een schending inhoudt van artikel 3 EVRM juncto 13 EVRM”. Uit de beoordeling van het eerste middelonderdeel *supra*, blijkt reeds de ongegrondheid van deze kritiek, die door verzoeker niet nader wordt ontwikkeld wat de voormelde verdragsbepalingen betreft.

Conclusie

28. Het enige middel kan niet tot cassatie leiden.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op dertien oktober tweeduizend vijfentwintig door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Francis Van Nuffel,	staatsraad,
Frédéric Vanneste,	staatsraad,

met bijstand van

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Bart Tettelin **Carlo Adams**